

Selvitys Joensuun Pataluodosta
vuonna 2021 kerätyistä perhosista

Ali Karhu

2022

Etusivun kuva: Jari Leinonen.

Menetelmät

Perhoset on kerätty Joensuun Rantakylän Pataluodosta taajama-alueelta. Aineisto on kerätty yhdellä syöttirysällä 4.6.–8.10.2021 välisenä aikana. Syöttinesteenä on käytetty punaviinin ja punaviinietikan seosta. Rysä on ollut lehtipuuvaltaisessa, lehtomaisessa puronotkossa, lähistöllä on rantakasvillisuutta. Rysä on ollut männyn oksalla muutaman metrin korkeudessa. Pyydykset on koettu viikon välein. Perhosia on ollut koko koentajaksolta.

Tulokset

Perhosissa oli yhteensä 55 eri lajia, mikä on kohtuullisesti vain yhdestä rysästä. Näissä oli kolme päiväperhoslajia, kaksi sirppisiipistä, kolme mittaria, yksi siilikäs ja neljäkymmentäkuusi lajia yökkösiä.

Kuva 1. Idänritariyökkönen (*Catocala adultera*), kaksi yksilöä. 1980- ja 1990-luvuilla tämä oli ainoa Joensuun seudulla tavattava punatakasiipinen ritariyökkönen, nykyisin kulma- ja jopa pikkuritari ovat tätä yleisempiä. 2010-luvulla idänritari harvinaistui rajusti koko Suomessa. Vain itä- ja kaakkoisosissa sitä edelleen tavataan säännöllisesti, näissäkin vain yksitellen, mutta silloin tällöin lajia voidaan tavata runsaampana vaeltajana Venäjältä. Viimeiset neljä vuotta ovat Suomessakin olleet hieman parempia. Toukka elää pajuilla ja haavalla.

Kuva 2. Ruskohirsiyökkönen.

Ruskohirsiyökkönen (*Xylena vetusta*) talvehtii aikuisena, ja kanta vaihtelee paljon. Perhonen tulee harvoin valolle, mutta hyvin syötille. Toukka elää matalilla kasveilla.

Kuva 3. Maltsayökkönen.

Maltsayökkönen (*Trachea atriplicis*), yksi yksilö. Korea laji löytyi maakunnasta vuonna 2005, ja on nykyisin paikallinen, mutta vähälukuinen. Viime vuosina sillä on ollut toista sukupolvea. Toukka elää maltsoilla, savikoilla ja suolaheinillä.

Kuva 4. Keihoyökkönen.

Keihoyökkönen (*Acronicta cuspis*). Laji on esiintynyt pitkään maakunnassa, mutta oli vuosikymmeniä kateissa. Suurin osa havaituista yksilöistä on tavattu vuoden 2010 jälkeen. Toukka syö harmaa- ja tervaleppää sekä koivua.

Kirjallisuus

Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M.: Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 2014.

Liite 1. Pataluodosta havaitut perhoset.

<i>Vanessa atalanta</i>	amiraaliperhonen
<i>Nymphalis antiopa</i>	suruvaippa
<i>Polygonia c-album</i>	herukkaperhonen
<i>Thyatira batis</i>	vadelmavillaselkä
<i>Tetthea or</i>	harmovillaselkä
<i>Alcis repandatus</i>	aaltoharmomittari
<i>Hypomecis roboraria</i>	jättiharmomittari
<i>Hypomecis punctinalis</i>	rengasharmomittari
<i>Atolmis rubricollis</i>	nokisiipi
<i>Schrankia costaestrigalis</i>	koisayökkönen
<i>Catocala fraxini</i>	siniritariyökkönen
<i>Catocala nupta</i>	kulmaritariyökkönen
<i>Catocala adultera</i>	idänritariyökkönen
<i>Catocala fulminea</i>	keltaritariyökkönen
<i>Scoliopteryx libatrix</i>	liuskeyökkönen
<i>Deltote pygarga</i>	vyökiiltöyökkönen
<i>Moma alpium</i>	harjuyökkönen
<i>Acronicta alni</i>	leppäiltayökkönen
<i>Acronicta cuspis</i>	keihoyökkönen
<i>Acronicta psi</i>	nuoliyökkönen
<i>Acronicta strigosa</i>	tuomiyökkönen
<i>Acronicta auricoma</i>	silmäiltayökkönen
<i>Acronicta rumicis</i>	pilkkuiltayökkönen
<i>Amphipyra perflua</i>	suruyökkönen
<i>Allophyes oxyacanthae</i>	orapihlajayökkönen
<i>Rusina ferruginea</i>	varjoyökkönen
<i>Euplexia lucipara</i>	laskosyökkönen
<i>Hyppa rectilinea</i>	runkoyökkönen
<i>Trachea atriplicis</i>	maltsayökkönen
<i>Parastichtis suspecta</i>	usvayökkönen
<i>Energia paleacea</i>	kulmayökkönen
<i>Cosmia trapezina</i>	keltapetoyökkönen
<i>Cirrhia icteritia</i>	vaaleakeltayökkönen
<i>Leptologia lota</i>	harmomäkiyökkönen
<i>Sunira circellaris</i>	keltamäkiyökkönen
<i>Conistra vaccinii</i>	puolukkapiiloyökkönen
<i>Xylena vetusta</i>	ruskohirsiyökkönen
<i>Mniotype satura</i>	syysruskoyökkönen
<i>Apamea monoglypha</i>	isolahoyökkönen
<i>Apamea crenata</i>	kirjolahoyökkönen
<i>Oligia strigilis</i>	hammaskorsiyökkönen
<i>Oligia latruncula</i>	varjokorsiyökkönen
<i>Mesapamea secalis</i>	valkotähkäyökkönen
<i>Lacanobia thalassina</i>	pensastarhayökkönen
<i>Mamestra brassicae</i>	kaalitarhayökkönen

<i>Polia nebulosa</i>	sumukehnäyökkönen
<i>Ochropleura plecta</i>	pikkumaayökkönen
<i>Diarsia mendica</i>	suvirusoyökkönen
<i>Diarsia dahlii</i>	elorusoyökkönen
<i>Diarsia brunnea</i>	tummarusoyökkönen
<i>Noctua pronuba</i>	isomorsiusyökkönen
<i>Eurois occultus</i>	isomaayökkönen
<i>Graphiphora augur</i>	noitayökkönen
<i>Xestia baja</i>	pilkkuruuniyökkönen
<i>Anaplectoides prasinus</i>	sammalmaayökkönen